

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕОТЕХНОЛОГІЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ

Іванієнко Віктор Васильович, кандидат економ. наук, професор,
професор кафедри міжнародних економічних відносин та безпеки
бізнесу, Харківський національний економічний університет імені
Семена Кузнеця

Конкурентоспроможність міжнародного підприємства є системною характеристикою його здатності створювати конкурентні переваги, що забезпечують випуск конкурентоспроможної продукції. Особливість міжнародної конкурентоспроможності полягає в здатності генерувати конкурентні переваги для зовнішнього глобального ринку, що найчастіше значно складніший за національний і вимагає більш ретельного підходу до управління. Найкращим підходом до ідентифікації структури конкурентоспроможності підприємства на міжнародному ринку є виділення внутрішніх та зовнішніх складових, які формують стратегічний потенціал і забезпечують створення кінцевого конкурентоспроможного продукту.

Зазвичай просторовий підхід використовують при управлінні економічними системами на мезорівні, але урахування просторових особливостей, що складають латентний потенціал конкурентоспроможності для підприємства, визначає подальший розвиток виробничого підприємства в умовах неотехнологічного оновлення. Саме просторовий підхід до управління економічним потенціалом виробничого підприємства в умовах неотехнологічного оновлення дає можливість активізувати можливості економічного зростання по відношенню до досягнення поставлених цілей виробничого підприємства із урахуванням сучасних тенденцій постіндустріального розвитку.

Неотехнологічне відтворення – це інтенсивний процес економічного оновлення, який досягається шляхом корінних змін у виробничих процесах, що включають диференціацію праці та перетворення науково-технологічного потенціалу на виробничу силу, а також застосування креативних підходів.

Слід погодитися з точкою зору Залуцької Х.Я. [1], яка обґрунтовано стверджує, що в умовах неотехнологічного відтворення ефективними та більш конкурентними будуть підприємства, які оперативні й адекватно реагуватимуть на вимоги, потреби, наявні перспективи ринку, що є характерною особливістю диверсифікованих підприємств. Основна проблема діяльності таких підприємств зумовлена складністю управління значною кількістю різнобізнесових (різноаспектних) напрямків діяльності, спричинених зростаючою кількістю перспективних бізнес-процесів, в окремих випадках не пов'язаних між собою жодними параметрами. Оптимально-результативним в умовах неотехнологічного відтворення буде диверсифікаційно-інтеграційний напрямок розвитку підприємств. З метою максимізації синергійного ефекту при використанні диверсифікаційно-інтеграційного розвитку в умовах неотехнологічного відтворення доцільно його підсилювати реалізацією стратегій різних рівнів, тобто забезпечити формування синергійного ефекту на кожному рівні ієрархії стратегій управління диверсифікаційно-інтеграційним розвитком підприємства.

Просторовий підхід до управління економічним потенціалом виробничого підприємства в умовах неотехнологічного оновлення дає можливість:

- 1) чіткого цілепокладання та структурування ієрархії проміжних цілей щодо використання економічного потенціалу підприємства з метою його неотехнологічного оновлення;

2) досягнення взаємодоповнюваності функцій управління із використанням латентних можливостей, обумовлених певним простором складником виробничого підприємства;

3) гнучкого пристосування щодо виконання поставлених завдань;

4) підвищення набору інструментарію управління економічним потенціалом, що визначається характером виокремлених цілей використання економічного потенціалу підприємства [2].

Формування стратегії конкурентних перетворень в умовах неотехнологічного відтворення, що характеризується швидкими темпами технологічних змін та цифровізації всіх процесів підприємства, передбачає здійснення процедури встановлення цільових параметрів, які враховують специфіку впливу нових технологій на його діяльність та забезпечують стійкість до впливу потенційних загроз втрати конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках.

Список використаних джерел

1. Залуцька Х.Я. Концептуальні аспекти управління диверсифікаційно-інтеграційним розвитком підприємств в умовах неотехнологічного відтворення. *Проблеми економіки*. 2020, № 4 (46) . С. 164-170.

2. Тульчинська С. О. Просторовий підхід до управління економічним потенціалом підприємства в умовах неотехнологічного оновлення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022, № 2, Том 2. С. 77-79.

3. Калинюк В. Концептуальні аспекти механізму формування стратегій адаптації економічної безпеки при неотехнологічному відтворенні. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 4. С. 501-510. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.501>.